

Pressiteade

Luxembourg, 22. juuli 2020

Audiitorite sõnul peaks õiglase ülemineku fond ELi keskkonnahoiu eesmärkide saavutamiseks rohkem tulemustel põhinema

Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud arvamuse kohaselt tuleb hiljuti muudetud ettepanekus õiglase ülemineku fondi kohta luua selgem seos ELi kliima- ja keskkonnanäesmärkidega. Et aidata saavutada üleminek kliimaneutraalsele majandusele 2050. aastaks, on ette nähtud märkimisväärsed lisavahendid. Kuid rahastamine peaks põhinema rohkem vajadustel ja olema rohkem tulemustele suunatud. Audiitorite sõnul tekib vastasel juhul oht, et vajalikud struktuurimuutused jäävad ellu viimata ja üleminekut keskkonnahoidlikule majandusele tuleb uuesti rahastada.

Õiglase ülemineku fondi asutamise seadusandlike ettepanekute eesmärk on toetada ELi üleminekut kliimaneutraalsele majandusele 2050. aastaks, käsitledes asjaomastele sektoritele ja piirkondadele avalduvat sotsiaalset, majanduslikku ja keskkonnamõju. Algselt eraldati eelarveassigneeringud 7,5 miljardi euro suuruses summas (2018. aasta hindades). Pärast COVID-19 puhangut muutis Euroopa Komisjon oma ettepanekut ja suurendas rahastust märkimisväärselt – 32,5 miljardi euro võrra, mis tuleneb peamiselt Euroopa taasterahastust. Eile aga kärbiti uue kokkulepitud eelarvekavaga õiglase ülemineku fondi vahendeid 20 miljardi euro võrra.

Audiitorid juhivad tähelepanu sellele, et komisjon ei teinud eelnevat mõjuhindamist, mis toetaks summa muutmist. Usaldusväärne vajaduste analüüs on tähtis nii ELi rahaliste vahendite paremaks jaotamiseks kui ka saavutatavate eesmärkide seadmiseks ja kvantifitseerimiseks. See on seda olulisem, et ettepanekuga nähakse ette lisavahendid piirkondadele, mis on juba saanud raha energiatootmise moderniseerimiseks muudest sihtotstarbelistest fondidest.

„Õiglase ülemineku fond on ELi rohelise kokkuleppe peamine vahend tagamaks, et üleminek kliimaneutraalsele majandusele toimub õiglasel viisil, jätmata kedagi kõrvale,“ ütles arvamuse eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Nikolaos Milionis. „Komisjon peaks siiski tagama, et uuel seadusandlikul ettepanekul ja õiglase ülemineku

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja arvamuse põhisõnumid. Arvamus on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

territoriaalsetel kavadel, mille ta heaks kiidab, oleks usaldusväärne tulemusraamistik ELi ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks.“

Audiitorid märgivad ka, et tulemuslikkuse ja rahastamise vaheline seos on suhteliselt nõrk. Kavandatud eraldamismeetod ei loo ELi kliimaeesmärkide saavutamiseks vajalike põhjalike ja oluliste struktuurimuutuste tegemiseks piisavalt tugevaid stiimuleid. Kuigi esitatakse ühised väljund- ja tulemusnäitajad, ei kajasta need selgelt palju CO₂ heidet tekitavatest sektoritest ülemineku eesmärki. Seetõttu on audiitorite sõnul suur oht, et õiglase ülemineku fond ei aita lõpetada mõne piirkonna suurt sõltuvust CO₂-mahukatest tegevustest.

Toimetajatele

Euroopa Komisjon avaldas 2019. aasta detsembris ELi rohelise kokkuleppe, mille lahutamatuks osaks on õiglase ülemineku fond. 2020. aasta jaanuari ettepanekus nähti ette, et õiglase ülemineku fondile eraldatakse umbes 7,5 miljardi euro ulatuses uusi ELi vahendeid. Komisjon muutis oma ettepanekut 2020. aasta mais COVID-19 puhangu järel ja suurendas toetust 40 miljardi euron. Euroopa Ülemkogu 17.–21. juulil toimunud kohtumise järeldustes vähendati seda eelarvet 20 miljardi euro võrra.

Käesolev arvamus piirdub õiglase ülemineku fondi ettepanekutega ja täiendab eelkõige meie hiljuti avaldatud [arvamust nr 2/2020](#) komisjoni 14. jaanuari 2020. aasta muudetud ettepaneku kohta, mis käsitleb ühissätete määrust, ning [arvamust nr 4/2020](#) komisjoni 2020. aasta mai muudetud ettepaneku kohta, mis käsitleb ühissätete määrust programmiperioodiks 2021–2027. Peale selle avaldame käesoleval aastal veel arvamuse, mis käsitleb õiglase ülemineku mehhanismi avaliku sektori laenurahastut.

Euroopa Kontrollikoda aitab edendada ELi finantsjuhtimist, avaldades arvamusi finantsmõju avaldavate uute või muudetud õigusaktide ettepanekute kohta. Nendes arvamustes annab ELi välisaudiitor seadusandlikele ettepanekutele sõltumatu hinnangu. 2019. aastal avaldasid audiitorid [kokkuvõtte kontrollikoja märkustest](#), mis puudutavad komisjoni 2018. aasta ettepanekuid järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta.

Komisjoni ettepaneku õiguslikust alusest tulenevalt on Euroopa Kontrollikoja konsulteerimine kohustuslik ning seetõttu küsisid Euroopa Parlament ja nõukogu mõlemad kirjalikult Euroopa Kontrollikoja arvamust.

Kontrollikoja arvamus nr 5/2020 komisjoni 14. jaanuari 2020. aasta ja 28. mai 2020. aasta ettepanekute kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega asutatakse õiglase ülemineku fond, on praegu kättesaadav kontrollikoja veebisaidil eca.europa.eu inglise keeles ja peagi ka teistes keeltes.

Teave meetmete kohta, mida Euroopa Kontrollikoda on võtnud seoses COVID-19 pandeemiaga, on esitatud [siin](#).

Arvamuse pressikontakt

Vincent Bourgeois – vincent.bourgeois@eca.europa.eu
tel (+352) 4398 47 502 / mobiil (+352) 621 552 502